

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.383/2024/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. december 12.
Az ügy tárgya: csalás büntette és más bűncselekmények
Terhelt: fiataalkorú ...
Első fok: Pécsi Járásbíróság, 5.Fk.56/2014/7., ítélet, tárgyalás, 2014. február 13. (jogerő: 2014. február 13.)
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: a védő
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmények miatt fiataalkorú terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a védő által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pécsi Járásbíróság 5.Fk.56/2014/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Pécsi Járásbíróság a 2014. február 13-án kihirdetett 5.Fk.56/2014/7. számú ítéletével a terheltet 6 rendbeli csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (3) bekezdés b) pont], 18 rendbeli csalás vétsége [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont], valamint – „a Szombathelyi Járásbíróság Bk.3151/2011/2. számú határozatával alkalmazott próbára bocsátó rendelkezés hatályon kívül helyezése folytán”, a terhelt bűnösségét e bűncselekmények miatt is megállapítva, további 2 rendbeli csalás büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés b) pont] és 6 rendbeli csalás vétsége [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat c) pont] miatt halmazati büntetésül 7 hónap, börtönben

végrehajtani rendelt szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] A járásbíró ítélete ellen a jogosultak nem jelentettek be fellebbezést, így az a kihirdetése napján jogerőre emelkedett.

[3] II. 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen a védő terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjában írt felülvizsgálati okra való hivatkozással.

[4] Indítványában kifejtette, hogy az alapügyben a terhelt elmarasztalására az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. CLXXX. törvény (Eutv.) 30. § (1) bekezdésében írt specialitás szabályának megsértésével került sor. Az eljáró bíróság ugyanis azt követően hozta meg a jogerős ítéletet, hogy az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt ellen a Jászberényi Járásbíróság más ügyben „nemzetközi elfogatóparancsot” (helyesen: európai elfogatóparancsot) adott ki 7.Bny.39/2012/2. szám alatt, azaz a kérdéses „nemzetközi” (európai) elfogatóparancs „jelen ügyre vonatkozóan nem tartalmazott információt”. A terhelt átadása során a specialitás szabályának az alkalmazásáról nem mondott le.

[5] Indokai alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

[6] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.568/2024/3. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát alaptalannak tartotta.

[7] Előjáróban kifejtette, hogy az alapügyben már sor került rendkívüli jogorvoslati eljárás – perújítás – lefolytatására, amelynek eredményeként a Pécsi Járásbíróság 2014. december 1-jén 17.Fk.670/2014/9. szám alatt új ügydöntő határozatot hozott, amit azonban a védő nem támadott a felülvizsgálati indítvánnyal. Ha tehát a perújítás eredményeként hozott új ügydöntő határozat jogerőre emelkedett, úgy a felülvizsgálati indítvánnyal támadott 5.Fk.56/2014/7. számú ítélet „megszűnt”, az nem létezőnek tekintendő. Ehhez képest kiemelt jelentőséget tulajdonított a perújítási eljárásban hozott ítélet jogerőre emelkedésének.

[8] Felidézte, hogy az alapügyben terhére rótt bűncselekményeket részben fiatakorúként, részben felnőttkorúként elkövető terhelttel szemben a Pécsi Járásbíróság tévesen a fiatakorúakra vonatkozó külön eljárás szabályai szerint folytatta le a büntetőeljárást, függetlenül attól, hogy a Szombathelyi Városi Bíróság ügydöntő határozatával kiszabot próbára bocsátás alapjaként szolgáló bűncselekményeket a terhelt valóban fiatakorúként követte el.

[9] A támadott ügydöntő határozat ellen benyújtott perújítási indítvány nyomán a Pécsi Törvényszék perújítást rendelt el, utalva arra, hogy a Szombathelyi Városi Bíróság határozatával kiszabot próbára bocsátást ugyanezen bíróság már az 5.Fk.56/2014/7. számú ítélet meghozatala előtt, a 2012. január 25-én jogerőre emelkedett 1.Bk.1/2012/2. számú határozatával megszüntette, azaz, a Pécsi Járásbíróság a próbára bocsátás másodszor történő megszüntetésével és ennek folytán ugyanazon cselekmény miatt kétszeri büntetés kiszabásával perújítási okot valósított meg.

[10] A 17.Fk.670/2014. számon lefolytatott perújítási eljárásban a Pécsi Járásbíróság 2014. december 1-jén 17.Fk.670/2014/9. számon ítéletet hozott, amelyben – a perújítás alaposágának megállapítását mellőzve, illetve az alapügyben hozott ítélet vagy annak a perújítási indítvánnyal támadott részének hatályon kívül helyezését elmulasztva, és erről tévesen tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésében rendelkezve (azaz, az e tárgyban hozott rendelkezés ellen a fellebbezés jogát is elvonva) – a terheltet 6 rendbeli csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (3) bekezdés b) pont] és 18 rendbeli csalás vétsége [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont] miatt halmazati

büntetésül 6 hónap szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte. A Legfőbb Ügyészség észrevételezte, hogy a perújítási ügyben megtartott tárgyaláson a korábbi Be. 31. § (2) bekezdése alapján kizárt ügyész vett részt, amellyel a 17.Fk.670/2014/9. számú ítélet meghozatalára eleve a korábbi Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontjában írt feltétlen hatályon kívül helyezést érdemlő eljárási szabálysértéssel került sor. Mindemellett a járásbíróság a tárgyalást – a terhelt hozzájárulásával – nem csupán megtartotta a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent védő távollétében, de a védő jogorvoslati nyilatkozatának beszerzését mellőzve állapította meg a perújítási eljárásban meghozott ítélet jogerőre emelkedését. Következésképpen, a korábbi Be. 588. § (2) bekezdés b) pontjában megkívánt feltétel bekövetkezésének hiányában a 17.Fk.670/2014/9. számú ítélet sem emelkedhetett jogerőre, ami azt jelenti, hogy ehelyett – a perújítási eljárás jogerős befejezésének hiányában – valóban az 5.Fk.56/2014/7. számú ítélet tekinthető a terhelt ellen emelt vád alapján meghozott jogerős ítéletnek, így az ezen ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálásának helye van.

[11] Az ügyiratok áttekintését követően rögzítette, hogy a terhelt ellen – más ügyben – a Jászberényi Városi Bíróság bocsátott ki európai elfogatóparancsot. Az európai elfogatóparancs alapján a terheltet külföldön elfogták, majd a külföldi hatóságok 2013. augusztus 29-én átadták Magyarországnak.

[12] A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium ezt megelőző tájékoztatására figyelemmel 2013. augusztus 26-án a Pécsi Járásbíróság is európai elfogatóparancsot adott ki a terhelttel szemben, az azonban már nem hatályosult a terhelt hazaszállításáig. Erre tekintettel a Pécsi Járásbíróság nyilatkozattételre hívta fel a terheltet, hogy a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról lemond-e az ellene emelt vád tárgyát képező cselekmények tekintetében. A lemondó nyilatkozat ugyanakkor nem terjedt ki a próbára bocsátás megszüntetésével érintett, a Szombathelyi Járásbíróság határozatában megállapított bűncselekmények miatt történő büntetés kiszabására.

[13] Ekként a Legfőbb Ügyészség a specialitás szabályának megsértését – a próbára bocsátás megszüntetésével érintett bűncselekmények miatt történő büntetéskiszabás körében – megvalósultnak látta az eljáró bíróság részéről, figyelemmel arra, hogy a specialitás szabályának alkalmazása alól az Eutv. 30. § (2) bekezdésében szabott kivételek egyike sem állt fenn.

[14] Ezzel együtt utalt rá, hogy a támadott ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában, 2013. szeptember 27-én hatályos korábbi Be. nem tartalmazott olyan rendelkezéseket, mint amilyeneket a Be. 2021. január 1-jétől hatályos 721/A. §-a a specialitás szabályán alapuló mentesség megsértése esetén előír. Ehelyett a specialitás szabályának megsértése a támadott ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában hatályos eljárási törvény alapulvételével a korábbi Be. rendszerében relatív eljárási szabálysértésnek feleltethető meg.

[15] Azaz, a Be. 659. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó korábbi Be. nem ad alapot az alapügyben hozott határozat jogerejének áttörésére, ezért az állított törvénysértés felülvizsgálati eljárásban való orvoslása sem lehetséges. A Kúria Bfv.II.505/2021/14. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatára való hivatkozással úgy látta, hogy a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjára alapított felülvizsgálati indítvány alapos jellege mellett is csak akkor vezethet a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezésére, ha annak meghozatalára 2021. január 1-jét követően került sor.

[16] Indítványozta ezért, hogy a Kúria a Pécsi Járásbíróság továbbra is jogerős ügydöntő határozatnak tekintendő 5.Fk.56/2014/7. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.

[17] **III. A felülvizsgálati indítvány alaptalan.**

[18] 1.1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt

anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[19] 1.2. A Legfőbb Ügyészség mindenben helytállóan vezette le, hogy a Pécsi Járásbíróság 5.Fk.56/2014/7. számú ítélete tekintendő az alapügyben emelt vádról rendelkező jogerős ügyszöveg határozatnak.

[20] Valóban megállapítható, hogy a Pécsi Törvényszék a 2014. június 2-án kelt 4.Bpi.190/2014/4. számú végzésével perújítást rendelt el a támadott 5.Fk.56/2014/7. számú ítélet ellen, figyelemmel arra, hogy a Szombathelyi Városi Bíróság 7.Bk.151/2011/2. számú határozatában alkalmazott próbára bocsátás megszüntetésére és a próbára bocsátással érintett bűncselekmények miatt büntetés kiszabására más ügyben – a Körmendi Városi Bíróság 2012. január 25-én jogerős 1.Bk.1/2012/2. számú határozatában – már korábban sor került.

[21] Az elrendelt perújítási eljárásban a Pécsi Járásbíróság a 2014. december 1-jén meghozott 17.Fk.670/2014/9. számú ítéletével a terheltet 6 rendbeli csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (3) bekezdés b) pont] és 18 rendbeli csalás vétsége [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont] miatt, halmazati büntetésül 6 hónap „börtönbüntetésre” (helyesen: börtönben végrehajtani rendelt szabadságvesztésre) és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A Legfőbb Ügyészség átiratában írtakkal egyezően kétségtelen továbbá, hogy a perújítási ügyben eljáró bíróság tévesen – a fellebbezés jogát elvonva – az ügyszöveg határozat helyett a tárgyalási jegyzőkönyvben helyezte hatályon kívül az alapügyben hozott ítéletnek a Szombathelyi Járásbíróság határozatában alkalmazott próbára bocsátást kimondó és a terhelttel szemben e bűncselekmények miatt (igazodva az 5.Fk.56/2014/7. számú ítéletnek a terhelt bűnösségét e körben is megállapító téves rendelkezéséhez) „bűnösségben marasztaló” rendelkezését. Azt pedig a Kúria már csak a teljesség érdekében fűzi hozzá, hogy a perújítás alapossága esetén a bíróság ítéletében az alapügyben hozott ügyszöveg határozat perújítással érintett terhelt tekintetében történő hatályon kívül helyezéséről, nem pedig csupán valamely rendelkezésének hatályon kívül helyezéséről rendelkezhet. Az alapügyben hozott határozat részbeni (csak valamely büntetékiszabási rendelkezésre kiterjedő) hatályon kívül helyezése esetén ugyanis – értelemszerűen – a hatályon kívül helyezéssel nem támadott rendelkezések továbbra is hatályban maradnak {Bfv.II.679/2023/13. [45]}. A korábbi Be. 415. § (1) bekezdésében [valamint a Be. 647. § (1) bekezdésében] írt, az alapügyben hozott határozat perújítással támadott részének hatályon kívül helyezésére lehetőséget biztosító rendelkezés a többi terheltről rendelkező jogerős ítélet esetén, a perújítási indítvánnyal érintett terhelt tekintetében értelmezhető.

[22] Hasonlóképpen osztotta a Kúria a Legfőbb Ügyészség álláspontját abban is, hogy – bár a terhelt a perújítási ügyben 2014. december 1-jén megtartott tárgyaláson nem ragaszkodott a védő jelenlétéhez – a perújítási ügyben megtartott tárgyalásról távolmaradó védő megbízása nem szűnt meg, a számára a korábbi Be. 50. § (3) bekezdésében biztosított jogok – így a fellebbezés joga – továbbra is megillették. A Pécsi Járásbíróság tehát törvénysértően állapította meg a 17.Fk.670/2014/9. számú ítéletének jogerejét, hiszen a védő által tett jogorvoslati nyilatkozat hiányában a korábbi Be. 588. § (2) bekezdés b), illetve c) pontjában az ítélet jogerőre emelkedéséhez támasztott feltételek nem álltak be.

[23] Ha pedig a perújítási ügyben hozott ítélet nem jogerős, úgy a Pécsi Járásbíróság felülvizsgálati indítvánnyal támadott 5.Fk.56/2014/7. számú ítélete tekintendő a terhelt ellen emelt vádról rendelkező jogerős ügyszöveg határozatnak, míg a 17.Fk.670/2014/9. számú ítélete tekintetében a Pécsi Járásbíróság részéről a Be. 462. § alkalmazásával a jogerősítési záradék hatályon kívül helyezése indokolt.

[24] Ekként a felülvizsgálati indítvány elutasítására sem kerülhetett sor azon az alapon, hogy az a hatályon kívül helyezett, ezért nem létező ügydöntő határozat ellen irányul.

[25] 2. A Be. 649. § (2) bekezdés f) pontja alapján eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a specialitás szabályán alapuló mentességnek a megsértésével hozta meg.

[26] A védő indítványában e felülvizsgálati okra hivatkozva indítványozta a felülvizsgálati eljárás lefolytatását, amelyre tekintettel – az indítvány elutasítása [Be. 656. § (2) bekezdés] helyett – az érdemi felülvizsgálatnak helye van.

[27] A Kúria a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozataiban éppen ezt fejezte ki akként, hogy a felülvizsgálati eljárás a büntetőeljárás része, és a büntetőeljárást mindenkor a hatályos eljárásjogi törvény szabályai mentén kell lefolytatni. Következésképpen, akár a támadott határozat meghozatalának időpontjában, akár a felülvizsgálati indítvány elbírálásától eltérő, más időpontban hatályos Be. rendelkezései közömbösek a felülvizsgálati eljárás szempontjától. Amennyiben tehát a felülvizsgálati indítvány a hatályos Be. 649. §-ában meghatározott felülvizsgálati okra hivatkozik, az a felülvizsgálati indítványnak a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján történő, érdemi elbírálását vonja maga után (Bfv.II.1284/2018/7., Bfv.II.332/2019/2.). A felülvizsgálati eljárásban azonban a hatályos Be. szabályai az irányadók [Bfv.I.1.023/2018/6. (BH 2019.103.)].

[28] Ez azt jelenti, hogy az indítvány elbírálásának időpontjában felülvizsgálati okot megtestesítő anyagi vagy eljárásjogi szabálysértésre való hivatkozás alapján – elutasítására okot adó körülmény hiányában – a jogerős ügydöntő határozat Be. 659. § (5) bekezdése szerinti felülbírálatát el kell végezni. A Be. 659. § (2) bekezdése már az érdemi felülbírálatra vonatkozó szabályokat írja elő, rögzítve, hogy az indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

[29] Azaz, e rendelkezés a megtámadott határozat meghozatala idején irányadó büntető anyagi jogi szabályok alkalmazásának felülvizsgálati eljárásban történő felülbírálatát, valamint az eljárási cselekmény foganatosítása idején hatályos eljárási szabályok betartásának felülvizsgálatát jelenti. E szabály alapján tehát azt kell vizsgálni, hogy a támadott határozatot hozó bíróságok betartották-e eljárásukban az akkor irányadó anyagi és eljárásjogi szabályokat [Bfv.I.1.023/2018/6. (BH 2019.103.)].

[30] E szabály értelme könnyen belátható. Ha a hatályos Be. által rögzített eljárási szabály a jogerős ügydöntő határozat meghozatalának időpontjában nem létezett, úgy az alapügyben eljáró bíróság nem valósít meg eljárási szabálysértést. Eljárási szabálysértés [Be. 648. § b) pont, 649. § (2) bekezdés] hiányában a jogerős – végleges és mindenkire kötelező döntést [Be. 456. § (1) bekezdés] hordozó – ügydöntő határozat jogerejének áttörésére sem nyílik mód.

[31] Hasonlóképpen: ha a hatályos Be. szerint felülvizsgálati okot is megtestesítő eljárási szabálysértés a támadott ítélet jogerőre emelkedésének idején is eljárási szabálysértést jelentett, azonban az akkor hatályos eljárási törvény szerint relatív (feltétlen hatályon kívül helyezést maga után nem vonó) természetű volt, az ugyancsak nem teszi lehetővé a jogerő áttörését. Az alapügyben megvalósult eljárási szabálysértéshez csak olyan jogkövetkezmény fűzhető, amit a törvény már a megvalósulása idején is hozzáfűzött; hasonlóképp, az alapügyben eljáró bíróságon nem kérhető számon az eljárási szabálysértés orvoslására szolgáló olyan eljárási szabály alkalmazásának elmulasztása, amelyet a törvény csak a támadott ítélet jogerőre emelkedése után kezdődő hatállyal tartalmaz. Másként szólva, a Kúria a felülvizsgálati eljárásban kizárólag azzal az eszközzel élhet a jogsérelem orvoslására, amely már a jogerős határozatot meghozó bíróságnak is rendelkezésére állt.

Következésképpen: a jogerős ítéletet meghozó bíróság által megvalósított, a számára alkalmazandó eljárási törvény alapján relatív természetüként értékelendő eljárási szabálysértés miatt a felülvizsgálati eljárásban a támadott ügydöntő határozat hatályon kívül helyezésére sem nyílik törvényi lehetőség.

[32] Ezzel összhangban: a támadott határozatok jogerőre emelkedése után bekövetkezett ténybeli és jogi változások a felülvizsgálat során nem vehetők figyelembe, akkor sem, ha azok a terhelt javára szólnak (EBH 2011.2305.).

[33] 3.1. Mindezek alapján a Kúria a támadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapulvételével foglalt állást a felülvizsgálati indítvány érveiről. Ez azt jelenti, hogy a Kúria az alapeljárás idején hatályban volt korábbi Be. alapján vizsgálta a bíróság eljárásának törvényességét.

[34] 3.2. Az ügyiratokból kitűnően az alapügyben a Pécsi Járásbíróság 2012. június 14-én bocsátott ki elfogatóparancsot az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt ellen, majd a 2012. július 11-én meghozott 5.Fk.231/2012/7. számú végzésével a büntetőeljárást felfüggesztette. A bíróság megkeresésére az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ 2013. április 26-án nyújtott tájékoztatást, miszerint a terheltet a külföldi hatóságok 2013. január 13-án letartóztatták, majd január 28-án óvadék ellenében szabadlábra helyezték. Ezt követően a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 2013. augusztus 23-án értesítette a járásbíróságot, hogy a terhelt ellen a Jászberényi Járásbíróság európai elfogatóparancsot bocsátott ki, és az európai elfogatóparancs alapján külföldön elfogták a terheltet. Ugyancsak tájékoztatást nyújtott, hogy a külföldi hatóságok hozzájárultak a terhelt – 2013. augusztus 29-én végrehajtandó – átadásához, és a terhelt a specialitás szabályának alkalmazásáról nem mondott le.

[35] Az előbbiekre tekintettel a kerületi bíróság a vád tárgyát képező bűncselekmények miatt európai elfogatóparancsot bocsátott ki a terhelt ellen, amelyet 2013. augusztus 28-án adott ki a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumnak. A felfüggesztett eljárást folytatni rendelte, és 2014. január 22-én meghallgatta a terheltet, hogy a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról lemond-e. Az eljárási cselekmény alkalmával a terhelt – saját és védője, valamint az eljáró bíró aláírásával ellátott – jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatot tett, miszerint az ellene a Pécsi Járásbíróság által kiadott európai elfogatóparancs alapját képező, az átadását megelőzően elkövetett bűncselekmények miatt a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról lemond. Ezt követően a bíróság az eljárást a 2014. február 13-án megtartott tárgyaláson jogerős ítélettel befejezte.

[36] 3.3. A 2013. január 1-jén hatályba lépett Eutv. 30. § (1) bekezdése szerint az átadott személlyel szemben az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítéltető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától (a specialitás szabálya). A specialitás szabálya alóli kivételeket a törvény a (2) bekezdésben tételesen felsorolja.

[37] A Pécsi Járásbíróság ugyanakkor a jelen időpontban is jogerősnek tekintendő 5.Fk.56/2014/7. számú ítéletében nem csupán a 2013. augusztus 28-án kiadott európai elfogatóparancs alapját képező, és a terhelt Eutv. 30. § (2) bekezdés f) pontja szerinti lemondó nyilatkozatával érintett bűncselekmények miatt szabott ki büntetést, de a Szombathelyi Városi Bíróság Bk.3151/2011/2. számú határozatában alkalmazott próbára bocsátás alapjául szolgáló bűncselekmények miatt is, a próbára bocsátás megszüntetése folytán. A specialitás szabálya folytán az Eutv. 30. § (1) bekezdésében rögzített tilalom azonban a megszüntetett próbára bocsátással érintett bűncselekmények miatti büntetéskiszabásra is kiterjedt. Ez pedig azt jelenti, hogy a – hangsúlyozottan jelenleg is jogerős és hatályos – 5.Fk.56/2014/7. számú ítéletében a Pécsi Járásbíróság – a megszüntetett próbára bocsátással érintett

bűncselekmények miatti büntetés kiszabása folytán – a specialitás szabályának megsértésével szabott ki halmazati büntetést a terhelttel szemben.

[38] A specialitás szabályának megsértése ugyanakkor a jogerő áttörésének szükséges, de a korábbiakban írtak szerint nem elégséges feltétele. A fentiekben írt alapvetést megismételve: a Kúria a felülvizsgálati eljárásban kizárólag azzal az eszközzel élhet a jogsérelem orvoslására, amely már a jogerős határozatot meghozó bíróságnak is rendelkezésére állt.

[39] A Be. 721/A. §-a csak 2021. január 1-jétől kezdődő hatállyal tartalmazza a specialitás szabályán alapuló mentesség szabályait. Ezek sorában a (3) bekezdés rögzíti a büntetőeljárás megszüntetésének kötelezettségét, ha a büntetőeljárás lefolytatásának a specialitás szabályán alapuló, és el nem hárítható akadálya áll fenn, és a (7) bekezdés teremti meg a kötelezettséget a másodfokú bíróság számára az elsőfokú bíróság specialitás szabályán alapuló mentesség megsértésével hozott határozatának hatályon kívül helyezésére.

[40] Ez utóbbi szabállyal párhuzamosan írja elő a törvény a (9) bekezdésében a Kúriának a támadott határozat hatályon kívül helyezését, ha az alapügyben a bíróság a jogerős ügydöntő határozatát a specialitás szabályán alapuló mentességnek a megsértésével hozta meg. E szabály azonban értelemszerűen a felülvizsgálati eljárás egyéb szabályaival – így a Be. 659. § (2) bekezdésével – összhangban értelmezhető, következésképpen a felülvizsgálati eljárás is kizárólag abban az esetben vezethet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ha e feltétlen hatályon kívül helyezésre alapul szolgáló ok már az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában hatályos szabályok szerint is beállt.

[41] A jogerős ítélet meghozatalakor hatályos korábbi Be. azonban ilyen következményeket nem fűzött a specialitás szabályának megsértéséhez. Ennek megfelelően a támadott határozat meghozatala idején hatályos eljárási törvény szerint az állított törvénysértés a korábbi Be. 375. § (1) bekezdésében írt, ún. relatív – feltétlen hatályon kívül helyezést nem eredményező – eljárási szabálysértésként volt értékelhető, ezért a felülvizsgálati eljárásban való orvoslására nem kerülhet sor.

[42] A Be. 2021. január 1-jétől hatályos 721/A. §-ának szabályai tehát a Be. 659. § (2) bekezdésével összhangban jelen felülvizsgálati eljárás során nem alkalmazhatók.

[43] Következésképpen, a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjára alapított, érdemi elbírálást igénylő felülvizsgálati indítvány egyedül abban az esetben vonhatja maga után a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, ha a jogerős ügydöntő határozat meghozatalára 2021. január 1-jét követően került sor.

[44] Ennek megfelelően, mivel az alapügyben eljáró bíróság nem valósított meg olyan eljárási szabálysértést, amely a támadott határozat meghozatalakor hatályos Be. alapján feltétlen hatályon kívül helyezésre vezetne, a létező felülvizsgálati okon alapuló felülvizsgálati indítvány nyomán – az állított törvénysértés tényleges bekövetkeztétől függetlenül – a Be. 721/A. § (9) bekezdése szerinti határozat meghozatala sem lehetséges {Bfv.II.505/2021/14. [25]-[30]}.

[45] Egyebekben pedig az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló törvény rendelkezései nem tartoznak sem a büntető anyagi jog szabályai, sem a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések fogalmi körébe (EBH 2013.B.4.), így a specialitás szabályának megsértése a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjától különböző egyéb felülvizsgálati ok alapján nem vezethet a jogerő áttörésére.

[46] 4. A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint

tanácsülésen, a 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[47] **IV.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[48] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2024. december 12.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró